

Jaarverslag 2009

carion
AANGENAAM!

partner in
ontplooiing

Inhoud

1. Algemeen	
1.1 Bestuur en directie	3
1.2 Financiën	5
1.3 Personeel & Organisatie	6
1.4 Strategie, Beleid en Marketing	8
1.5 Facilitair	8
2. Samenlevingszaken	10
3. Peuterspeelzalen	16
4. Kinderopvang	
4.1 Algemeen	21
4.2 Kinderdagopvang	23
4.3 Buitenschoolse Opvang	26
4.4 Gastouderopvang	29

1. Algemeen

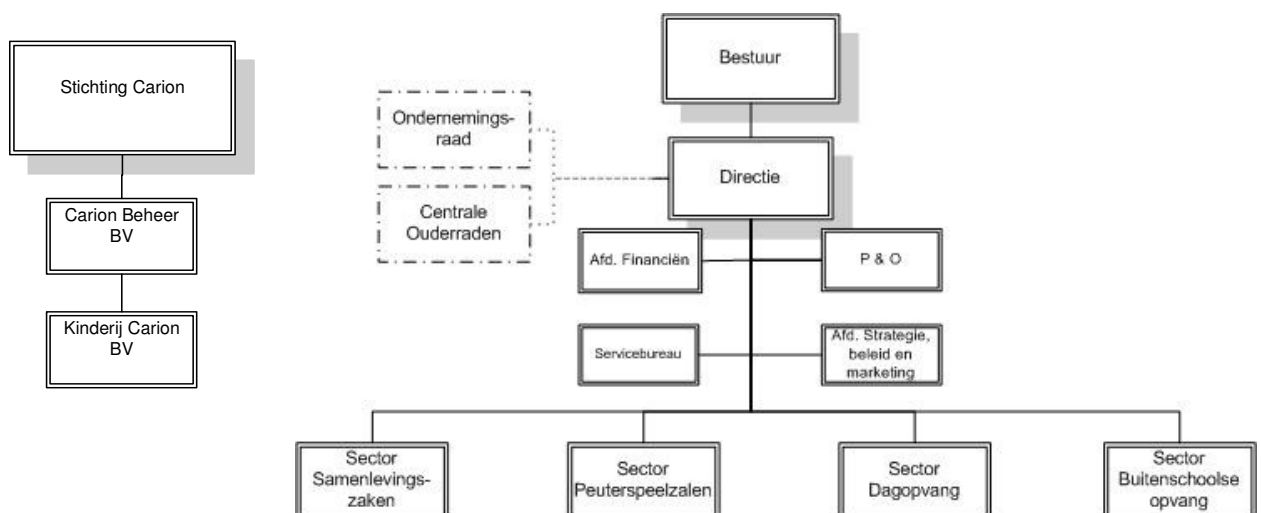
1.1 Bestuur en directie

Het jaar 2009 is het eerste volle jaar geweest waarin Carion heeft gefunctioneerd en wordt getekend door het ineenschuiven van de drie fusievoorgangers. Het ineenschuiven van drie culturen, personeels- en financiële administraties, het opmaken van één begroting en het inzicht krijgen in de afzonderlijke subsidierelaties met vijf gemeenten heeft veel aandacht en tijd gevraagd. Naast de complexiteit van het post-fusieproces werd Carion in de tweede helft van het jaar geconfronteerd met bezuinigingen door gemeenten voor het jaar 2010.

De bestuursamenstelling is in 2009 niet gewijzigd:

Rengert van Kesteren	voorzitter
Peter Marc Schoonen	penningmeester
Paul Fettelaar	secretaris
Leida Rasing	lid
Hylke van Dijk	lid
Antien Dreise	lid
Wido Scholte	lid

Het bestuur is ten behoeve van bestuursvergaderingen tien keer bij elkaar geweest. Naast de bestuursvergadering hebben bestuursleden deelgenomen aan bestuurlijke overleggen met de gemeenten, overleggen met de ondernemingsraad en interne bestuurlijke werkgroepen. Om het bestuurlijk functioneren kaders te geven zijn bestuursprofielen, een huishoudelijk reglement en een governancecode vastgesteld waarnaar het bestuurlijk handelen gericht wordt. In 2009 is gestart met het opstellen van een werkmodel voor de beoordeling van directie en bestuur. De directeur van Carion en de bestuurder van Carion Holding BV (geen actieve bv) en Kinderij Carion BV is Alex Jansen.

Het managementteam van Carion en Kinderij werd in 2009 gevormd door:

Alex Jansen	directeur
Annelies Mulder	sectormanager buitenschoolse- en tussenschoolse opvang
Elsbeth van der Hoeven	sectormanager kinderdagopvang en gastouderopvang

Elma Kalisvaart
Ellen Heer

sectormanager peuterspeelzalen
sectormanager samenlevingszaken

Ondernemingsraad

Na een periode van een Voorlopige Ondernemingsraad zijn in juni verkiezingen gehouden en is de nieuwe ondernemingsraad geïnstalleerd. Eind 2009 bestond de OR uit zes medewerkers van Kinderij en vijf medewerkers van Carion. Maandelijks vindt overleg plaats tussen de ondernemingsraad en de bestuurder.

Relaties met de gemeenten

Het afgelopen jaar is veel geïnvesteerd in de relaties met de gemeenten waarin Carion werkzaam is: Rheden, Rozendaal, Doesburg, Lochem en Bronckhorst. Met uitzondering van de gemeente Bronckhorst vinden met een vaste bestuurlijke vertegenwoordiging meerdere malen per jaar overleggen met de verantwoordelijke wethouders plaats.

De relatie met de gemeenten verandert van een gesubsidieerde relatie naar een opdrachtgever-opdrachtnemer relatie. Zowel de gemeenten als Carion moeten aan deze veranderende verhoudingen wennen. Carion is van mening dat de relatie tussen gemeente en instelling weliswaar een zakelijke relatie moet zijn, echter gebaseerd op partnership in het vinden van oplossingen van maatschappelijke vraagstukken. Deze twee elementen vragen om een goede balans die bij alle

gemeenten nog gevonden moet worden.

Met de gemeente Rheden is het afgelopen jaar, onder begeleiding van Stade Advies, een traject gevolgd voor de invoering van de Beleidsgestuurde Contract Financiering (BCF). Het traject heeft er toe geleid dat voor 2010 een uitvoeringsovereenkomst is afgesloten op diensten die gebaseerd zijn op de zogenaamde TRILL systematiek. Het invoeren van de BCF systematiek waarbij tegelijkertijd bezuinigingen dienen te worden doorgevoerd zet het proces onder druk. De opgedane

“Het viel nog niet mee om samen met de beleidsambtenaar van de gemeente meetbare resultaten te formuleren voor het ouderenwerk. Maar samen hebben we duidelijk gekregen wat nu de vraag is van de gemeente en wat wij als Carion willen bereiken ”

Ouderenwerker Carion

ervaringen dienen in de komende jaren nader uitgewerkt te worden en zo mogelijk gedeeld te worden met de andere gemeenten waarin Carion werkzaam is.

In de gemeente Rheden is een project gestart waarbij peuterspeelzalen en kinderdagopvang intensiever samenwerken en gaan starten met harmonisatie.

Naast overleg op bestuurlijk niveau heeft Carion op directieniveau deelgenomen aan verschillende overleggen in stuurgroepen. In de gemeenten Rheden, Lochem en Doesburg is er met de Raad overleg geweest en is er meermalen ingesproken naar aanleiding van ontwikkelingen.

Overdracht diensten

In 2009 zijn een aantal diensten die voorheen door Carion (of haar rechtsvoorgangers) werden uitgevoerd overgedragen naar andere organisaties.

Het Jongerenwerk in Doesburg is begin 2009 overgedragen aan Cambio uit Deventer in verband met de aanbestedingskeuze van de gemeente Doesburg.

Peuterspeelzaal het Piepersnest in Dieren Zuid is na een voorbereidingsperiode van enkele maanden op 1 januari 2010 overgedragen aan Kinderopvang Nicolai vanwege de voorgestane harmonisatie van het peuterspeelzaalwerk met de kinderopvang.

De schoonmaakwerkzaamheden die Carion tot dan in eigen beheer uitvoerde, zijn inclusief de overdracht van nagenoeg het voltallige schoonmaakpersoneel, overgedragen aan de Care Dienstengroep. Voor de ruim 20 personeelsleden is een sociaal plan opgesteld.

1.2 Financiën

De opmaak van de jaarrekening 2008 heeft in het verslagjaar veel energie en aandacht gevraagd van de organisatie. De achterliggende reden was dat de administraties bij de fusievoorgangers in drie verschillende boekhoudsystemen werden gevoerd en niet optimaal waren bijgehouden. De opmaak van de begroting was eveneens een gecompliceerde zaak omdat niet gebouwd kon worden op ervaringscijfers. De begroting 2009 is derhalve volledig opnieuw opgebouwd.

Medio 2009 was de jaarrekening gereed en kon gestart worden met het rapporteren over de resultaten van het eerste half jaar. Mede door deze omstandigheden is in de tweede helft van het jaar een tekort geconstateerd in de exploitatie die lopende het jaar niet meer gecorrigeerd kon worden. Voor de gegevens van de exploitatie wordt verwezen naar het financieel jaarverslag 2009.

Op grond van dit resultaat is eind van het jaar een reorganisatieplan opgesteld waarin het voornemen van een kostenreductie is opgenomen, de bezuinigingen die de gemeenten hebben doorgevoerd voor in totaal € 500.000,- zijn verwerkt en een voorgenomen structuurwijziging naar voren is geschoven. Met deze maatregelen moet 2010 een voordeling resultaat op gaan leveren.

Klantbeheer

Op de afdeling klantbeheer vinden de contacten met de klanten van Kinderij en Carion plaats. Via klantbeheer kunnen klanten zich inschrijven voor o.a. kinderdagopvang, maaltijdvoorziening en cursussen. In 2009 zijn de administraties van de fusievoorgangers en de producten geharmoniseerd.

De afdeling is verder geprofessionaliseerd en de medewerkers hebben een communicatietraining gevolgd.

“Klantgerichtheid is zeer prettig, er wordt echt meegedacht; ook over de logistiek i.v.m. plaatsing van een broertje/ zusje dat op komst is.”

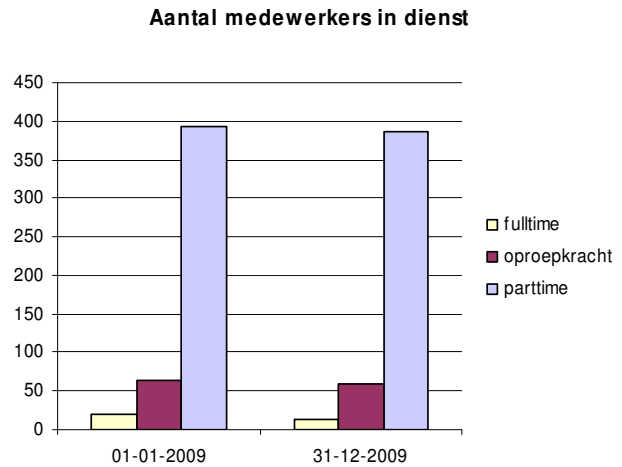
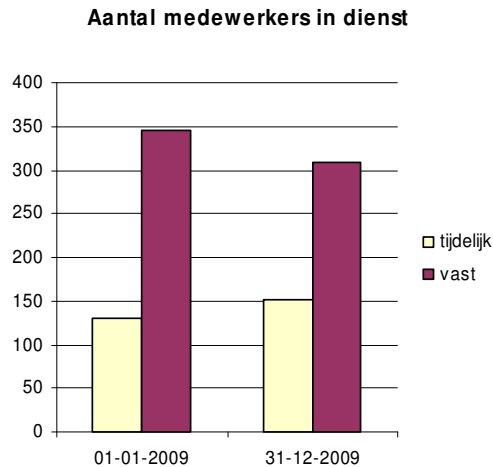
Ouder over Klantbeheer

1.3 Personeel & Organisatie

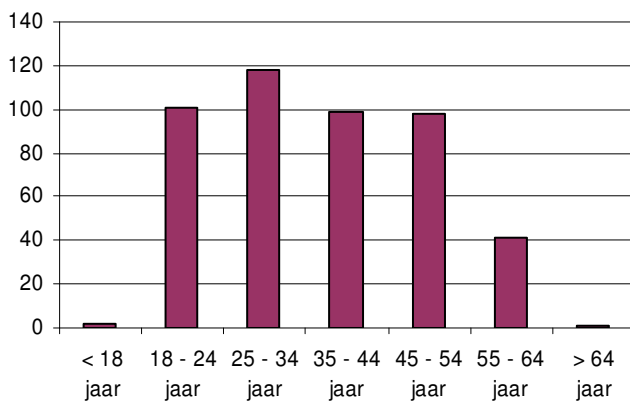
Personeel

Aan het begin van 2009 waren er 476 medewerkers in dienst. Op 31 december 2009 waren er 460 personeelsleden in dienst, waarvan 309 een vast dienstverband hadden. De daling in het aantal medewerkers wordt grotendeels veroorzaakt door de administratieve opschoning in het personeelsbestand (zoals dubbele contracten). Het overgrote deel (97%) werkt parttime of als oproepkracht. Het aantal FTE is eind 2009 233,71.

Van de 460 medewerkers is 92% vrouw en 8% man. De gemiddelde duur van het dienstverband is eind 2009 4,9 jaar. De leeftijdsopbouw van het personeel eind 2009 is weergegeven in onderstaande grafiek

Leeftijdsopbouw personeel

Ontwikkeling P&O

De afdeling P&O zal een ontwikkeling moeten doormaken om toe te groeien naar een professionele afdeling die servicegericht, betrokken, innovatief en deskundig is. Nadruk komt daarbij in de eerste periode vooral te liggen op een goed personeelsbeheer. Een goede personeelsregistratie is de bakermat om te komen tot de juiste managementsrapportage. Gedurende 2009 is er een start gemaakt met deskundigheidsbevordering met betrekking tot het personeelsbeheer.

Er zijn conceptnotities tot stand gekomen rondom richtlijnen urenregistratie, verlof, BBL beleid en competentie management.

Competentiemanagement

Carion/Kinderij gaat competentiemanagement invoeren waarbij uit gegaan wordt van de competenties van de medewerkers in combinatie met de competenties die nodig zijn om een functie te kunnen uitvoeren.

Kennis, gedrag en vaardigheden zijn hierbij belangrijk. Competentiemanagement is een middel om 'het beste' uit medewerkers te halen. Maar ook een manier om goed te beschrijven wat je van de medewerker verwacht of wat de medewerker van haar/zijn leidinggevende mag verwachten.

Carion/Kinderij heeft vier kerncompetenties vastgesteld:

- Klantgerichtheid (Verbinden)
- Betrokkenheid (Passie)
- Deskundigheid (Vakbekwaam)
- Vernieuwingsgerichtheid (Innovatie)

In het najaar van 2009 zijn verschillende bijeenkomsten georganiseerd voor de medewerkers van Kinderij met als thema Competentiemanagement. Met een vertegenwoordiging van pedagogisch medewerkers, gebiedsmanagers en bemiddelingsmedewerkers is Kinderij in staat geweest om alle functies die in de sectoren Kinderdagopvang/Gastouderopvang en Buitenschoolse opvang voorkomen om te zetten in competentieprofielen. Naast de kerncompetenties zijn ook functie gerelateerde competenties toegevoegd. In 2009 is een start gemaakt met het beschrijven van de competentieprofielen voor de grote diversiteit aan functies binnen de sector samenlevingszaken. In 2010 zal Carion/Kinderij instrumenten ontwikkelen om competentiemanagement verder in te voeren.

Mexicaanse griep

Medio 2009 zijn er voorbereidende maatregelen getroffen op een pandemie-uitbraak als gevolg van de Mexicaanse griep. Gelukkig zijn het aantal ziektegevallen beperkt gebleven en zijn er in die situaties passende maatregelen getroffen.

Introductiebijeenkomst

Carion vindt het inwerken van nieuwe medewerkers belangrijk. Eén van de middelen hiervoor is de introductiebijeenkomst voor nieuw personeel die in het najaar gegeven is. Alle onderdelen van Carion en Kinderij zijn aan bod gekomen en de nieuwe bedrijfsfilm gaf een goede indruk.

*"Ik wist niet dat we zoveel verschillende dingen doen. Heel leuk om daar wat van mee te krijgen!
Een ook goed om te horen hoe zaken geregeld zijn, nu weet ik waar ik voor wat moet zijn."*

Medewerker over introductiebijeenkomst

Verzuim

Het verzuimcijfer in 2009 bedroeg 7.45% (inclusief zwangerschapsverlof). Dit percentage is hoog ten opzichte van het landelijke gemiddelde. In 2010 zal er een eerste effectmeting plaats vinden van het toegepaste verzuimbeleid en zullen voor de komende jaren streefcijfers worden vastgesteld.

In 2009 is er verzuimbeleid vastgesteld waarbij uitgegaan wordt van het eigen regiemodel. Kern van de visie op verzuim is dat 'ziekte overkomt je, verzuim is een keuze'. Eind 2009 is er een keuze gemaakt voor een andere bedrijfsarts die deze visie onderschrijft. Met de ondernemingsraad is afgesproken dat aanvang 2010 verzuimtrainingen voor leidinggevendenden georganiseerd zullen worden en dat medewerkers goed worden geïnformeerd over het verzuimbeleid.

1.4 Strategie, Beleid en Marketing

Meerjarenbeleid

Op 16 juli heeft het bestuur zich gebogen over het strategisch beleid voor de komende jaren. Ook de managers en uitvoerende medewerkers in de sectoren hebben zich gebogen over het beleid en de visie van de sector. In de eerste helft van 2010 zal dit uitgewerkt worden in een meerjarenbeleidsplan.

Kwaliteit

Carion en Kinderij willen werken volgens vastgestelde afspraken met als doel: kwaliteit van de dienstverlening te waarborgen. Om dit te bereiken wordt het HKZ-(harmonisatie kwaliteitsbeoordeling in de zorgsector)model gebruikt. In 2009 zijn er 25 documenten ontwikkeld, vastgesteld en opgenomen in het kwaliteitshandboek dat via intranet beschikbaar is voor alle medewerkers. In 2011 wil Carion/ Kinderij volledig HKZ-gecertificeerd zijn voor alle sectoren.

Communicatie

In het voorjaar 2009 is er organisatiebreed de mogelijkheid gegeven aan medewerkers om verbeterpunten te formuleren naar aanleiding van de fusie. Veel genoemd was het onderwerp communicatie. In de zomer is daar met medewerkers verder op doorgegaan en zijn aanbevelingen voor het MT opgesteld. Iedere sector heeft naar aanleiding van de genoemde punten actie punten benoemd en ingezet.

De websites van Carion en Kinderij zijn verder ingevuld en verfijnd. Het intranet is belangrijk als intern communicatiemiddel en zal verder worden uitgebouwd. Vanaf najaar 2009 verschijnt de nieuwsbrief voor personeel iedere maand om het personeel regelmatig op de hoogte te brengen van nieuws en ontwikkelingen. Voor klanten van Kinderij is er tweemaal een nieuwsbrief verschenen. Het interne- en externe communicatiebeleid zal de komende tijd meer planmatig worden uitgevoerd.

1.5 Facilitair

Huisvesting

Carion is werkzaam op ruim 50 locaties. Een overzicht van de locaties is hieronder vermeld in een tabel.

Carion is betrokken bij een groot aantal nieuwbouwprojecten die meerdere jaren in beslag nemen. Zo wordt in Dieren, Rozendaal, Laren concreet uitwerking gegeven aan multifunctionele centra of Brede Scholen waarin een kindercentrum wordt opgenomen. Hierin gaat Carion haar diensten op het gebied van de kinderdagopvang, buitenschoolse opvang en/of peuterspeelzaalwerk aanbieden. In Lochem is aan de Graanweg in oktober het nieuwe kindercentrum Kwartet geopend waarin Carion/ Kinderij samen met Bartiméus haar diensten uitvoert. In Ellecom, Rheden en Lochem zijn nieuwbouwplannen in een pril voorbereidingsstadium.

In Lochem is het afgelopen jaar samen met de Schouwburg, de Muziekschool, de Bibliotheek en de gemeente gewerkt aan een visie om een multifunctioneel sociaal en cultureel centrum 'het DOK' in de Etalage naar de Toekomst te realiseren in combinatie met het nieuw te bouwen gemeentehuis.

In verband met de terugloop van het aantal peuters dat gebruik maakt van de peuterspeelzalen in de gemeente Rheden zijn drie peuterspeelzalen, de Korenbloem, Pippeloentje en het Duifje, gesloten.

Beheer en onderhoud

Carion kent ruim veertig locaties waarbij de prioriteit ligt op de kwaliteit en veiligheid voor gebruikers en medewerkers. Voor alle zaken omtrent beheer, onderhoud en ICT is in 2009 het programma TOPdesk ingevoerd waardoor volledig inzicht is op alle geplande werkzaamheden. Bovendien is er een complete onderhoudsbegroting voor zowel regulier- als groot onderhoud van de locaties voor 2010 tot 2012.

ICT

De ICT van de organisatie is nu zo georganiseerd dat alle informatie centraal wordt opgeslagen en onderhouden. Deze centrale informatieomgeving, gebaseerd op Microsoft Windows platform, kan door alle medewerkers worden benaderd en gebruikt worden. De opzet is stabiel, helder en heeft weinig onderhoud nodig. In 2010 zullen alle bedrijfsapplicaties doorgelicht worden waarbij als voorwaarde gesteld wordt dat onderlinge samenwerking mogelijk is.

“Door TOPdesk zie ik wat er mijn aanvraag gebeurt. Als de deurbel kapot is kan ik aangeven dat de prioriteit hoog is. Ik krijg vaak diezelfde dag nog te horen wanneer het gemaakt wordt.”

Gebiedsmanager kinderdagopvang

Ontwikkelingen

De komende tijd zullen diverse processen geoptimaliseerd worden. Het inkoopbeleid zal meer centraal worden geregisseerd en de uitvoering zal decentraal worden verricht. Door schaalgrootte en overzicht komen er betere inkoopvoorwaarden en lagere inkoopkosten.

De centrale balie verzorgt de bereikbaarheid van de organisatie. Klanten kunnen hier terecht met vragen over onze totale dienstverlening. De bereikbaarheid zal nog meer klantgericht worden ingericht door de functie van de centrale balie te versterken.

Overzicht locaties Carion en Kinderij 2009

Activiteiten	Lochem	Doesburg	Velp	Rheden	Dieren	Laag Keppel	Rozendaal	Totaal
CB					1			1
PSZ	3	3	1	1	1			9
KDO	1		3	2	1	1		8
BSO	3	1	6	2	2		1	15
TSO			3	3	3			9
PSZ/KDO/BSO	1		1		1			3
PSZ/BSO			1					1
PSZ/KDO								0
KDO/BSO	1	1			1			3
SCC	1	1						2
JC	1			1				2
DC			1					1
SCC/JC			1					1
SCC/DC				1				1
SCC/JC/DC					1			1
Werkplaats	1							1
Totaal	12	6	17	10	11	1	1	58

Verklaring Afkorting

CB = Centraal Bureau, PSZ = Peuterspeel Zalen, KDO = Kinderdag Opvang, BSO = Buitenschoolse Opvang, TSO = Tussenschoolse Opvang, SCC = Sociaal Cultureel Centra, JC = Jongeren Centra, DC = Diensten Centra

2 Samenlevingszaken

Algemeen

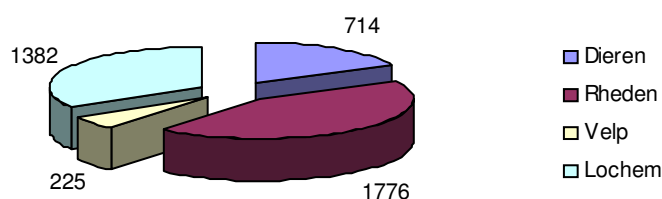
De sector samenlevingszaken van Carion wil mensen ondersteunen die hulp nodig hebben om deel te nemen aan de samenleving. Het voorkomen van problemen bij kwetsbare burgers is een belangrijk doel. Maar ook het versterken van de sociale cohesie door ontmoeting en vrijetijdsbesteding. Tegelijkertijd worden burgers aangesproken als mensen met een eigen verantwoordelijkheid. Carion voert voornamelijk werkzaamheden uit in opdracht van gemeenten, maar ook steeds meer in opdracht van woningbouwcorporaties en maatschappelijke organisaties. De uitvoering van het werk gaat in samenwerking met partners op het terrein van welzijn, zorg, onderwijs en veiligheid. Vanuit negen locaties biedt Carion diensten aan in de directe omgeving van mensen. In dit jaarverslag is een samenvatting weergegeven van de diensten die in 2009 uitgevoerd zijn. In de jaarrapportage op gemeenteniveau (op te vragen bij Carion) wordt verslag gedaan van iedere activiteit afzonderlijk. In onderstaand overzicht is weergegeven wat het basisaanbod van diensten was in 2009.

Dienstenaanbod	Lochem	Velp	Rheden	Dieren	Rozendaal	Doesburg	Bronckhorst
kinderwerk	X	X	X	X			
jongerenwerk	X	X	X	X			X
volwassenenwerk	X	X	X	X		X	
ouderenwerk	X	X	X	X		X	
maatschappelijkwerk		X	X	X	X		

Kinderwerk

Het kinderwerk in Rheden heeft een grote groep kinderen bereikt. Met wekelijkse activiteiten op woensdagmiddag en maandelijkse activiteiten in het weekend, een divers cursusaanbod en de organisatie van de straatspeeldag (in juni) staat het kinderwerk stevig in de schoenen. Het kinderwerk in Dieren begint op te leven. Er is een impuls gegeven aan de activiteiten op woensdagmiddag. De jaarlijkse huttenbouw-spektakel-week Madierodam is georganiseerd. Voor 2010 moet een belangrijke stap gezet worden naar verzelfstandiging van de organisatie. In Velp is er in samenwerking met de Brede School een carnavalsfeest en Sinterklaasfeest gevierd waar elk ruim 60 kinderen op af kwamen. In het kader van het BOS project (Buurt Onderwijs Sport) van de gemeente Rheden is er aandacht geweest voor kinderen en ouders voor bewegen en gezond eten. Acht kinderen hebben tien lessen deelgenomen aan het kinderrestaurant en voor de ouders was er een eigen programma beschikbaar. Naast de straatspeeldag met 155 kinderen waren er wekelijks de woensdagmiddagactiviteiten waaraan totaal ruim 500 kinderen hebben deelgenomen. In Lochem was er weer een grote belangstelling voor cursussen voor kinderen: 280 kinderen hebben deelgenomen aan 28 verschillende cursussen. Deelname kan een opstap zijn naar lidmaatschap van reguliere verenigingen en muziek-/ toneelscholen. Naast het cursuswerk is er ondermeer de woensdagmiddaginstuif (met gemiddeld 20 kinderen; 12 keer georganiseerd in 2009), vakantieactiviteiten (samen met de BSO) en kindertheater (3 maal 25 deelnemers) georganiseerd.

Aantal bezoeken kinderwerk 2009

Jongerenwerk

In Jongeren centrum The Spot in het dorp Rheden is het aantal bezoekers toegenomen in de loop van het jaar. Door gebruik van een methodische inzet krijgt het jongerenwerk een duidelijkere plek in de Rhedense samenleving. Samenwerking is gezocht met o.a. de politie en de banden met het JEKK (Jongeren En Kleine Kriminaliteit) zijn aangehaald. Opvoeders en ouders worden steeds meer betrokken bij het jongerenwerk. Door stimulering van jongerenwerkers komen jongeren steeds meer zelf met ideeën.

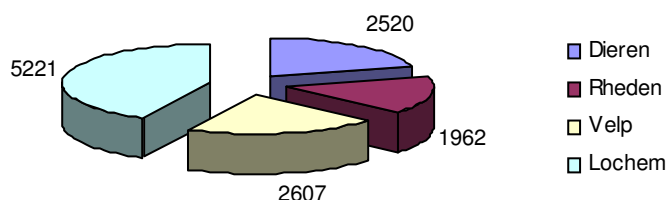
Het jongerenwerk in Dieren is betrokken geweest bij de overlastbestrijding van jongeren in het hele dorp, maar speciaal op het Callunaplein. Daarbij is samen met de samenwerkingspartner aangedrongen op een aanpak waarbij de gemeente de regie op zich neemt. Pak(je) Kans, waar Carion deel van uit maakt, is hierbij een middel om deze aanpak verder vorm te geven.

In Velp bezoeken meer dan 140 kinderen van 8 tot 16 jaar per week Second House. Iedere dag kunnen zij terecht voor ontspanning en opvang. Activiteiten worden veelal samen met de BSO, de TSO, de basisschool De Kameleon en het kinderwerk uitgevoerd. Zij vormen samen de Brede School Het Kasteel.

Het jongerenwerk in Lochem heeft een impuls gekregen door het nieuwe activiteitencentrum 't Honk. Er is een Jongeren Informatie Punt (JIP) en er zijn inloopmiddagen voor tieners (20-40 bezoekers), inloopavond voor jongeren (15-30 bezoekers) en de meidenclub (15-20 deelnemers). De jongerenwerker is voor 40% van de tijd ambulant, actief op straat bezig. In samenspraak met de politie zijn de verschillende rollen helder gesteld (vertrouwen winnen en grenzen stellen).

In de gemeente Bronckhorst is in het 2009 gestart met het (ambulant) jongerenwerk. Het richt zich op de opzet en coördinatie van een netwerk waarbij jongerenwerk, JEKK en sportbuurtwerk hun inzet afstemmen. Bovendien zijn er veel contacten met jongeren gelegd om hen te stimuleren zelf actief te worden en sport en bewegen onder de aandacht te brengen.

Aantal bezoeken jongerenwerk 2009

Volwassenenwerk

Er is ook in 2009 een groot aantal activiteiten en cursussen georganiseerd op verzoek van en samen met inwoners van jong tot oud in alle gemeenten. Hierbij wordt veel samengewerkt met vrijwilligers. Vrijwilligers organiseren zelf activiteiten en nemen als wijkbewoners een actieve rol in. Alleen door de inzet van al deze vrijwilligers zijn veel van deze activiteiten mogelijk.

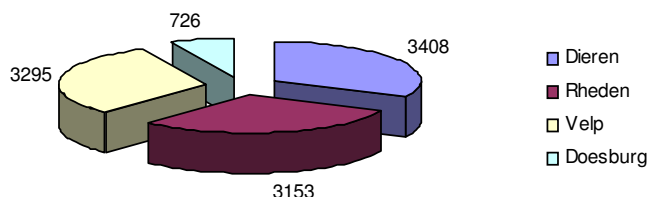
In Doesburg zijn er voor de Turkse doelgroep diverse voorlichtingsbijeenkomsten geweest. Voor het huisbezoekproject minima zijn er gekwalificeerde vrijwilligers op huisbezoek geweest. De bezochte minima zijn ondersteund bij hun aanvraag om gebruik te kunnen maken van gemeentelijke financiële regelingen.

In Velp is er een divers aanbod van activiteiten waarbij in 2009 acrylverven, fotogroep en bridgegroep gestart zijn. Meer dan 250 deelnemers per week komen hier op af. Bij iedere groep zijn één á twee vrijwilligers actief.

In Lochem zijn er 51 cursussen georganiseerd waarbij meer dan 500 deelnemers waren. Een speciaal project is Volwaardig Burgerschap, gericht op mensen met een beperking. In 2009 is samen met

Radar gestart met 'Gewoon Doen!', gericht op sociale activering van mensen met een sociale of fysieke beperking. Na het faillissement van Radar moest het project eind 2009 stoppen.

Aantal bezoeken volwassenenwerk 2009

Ouderenwerk en ouderenadvisering

Het accent lag in 2009 in Rheden op ontmoetings-, informatie- en bewegingsactiviteiten. In de contacten met de Rhedense samenleving spelen de dienstencentrumraden en ouderenbonden een belangrijke rol.

Het ouderenwerk in Dieren krijgt te maken met een steeds ouder wordende groep vrijwilligers. Het blijft lastig om jongere vrijwilligers te betrekken.

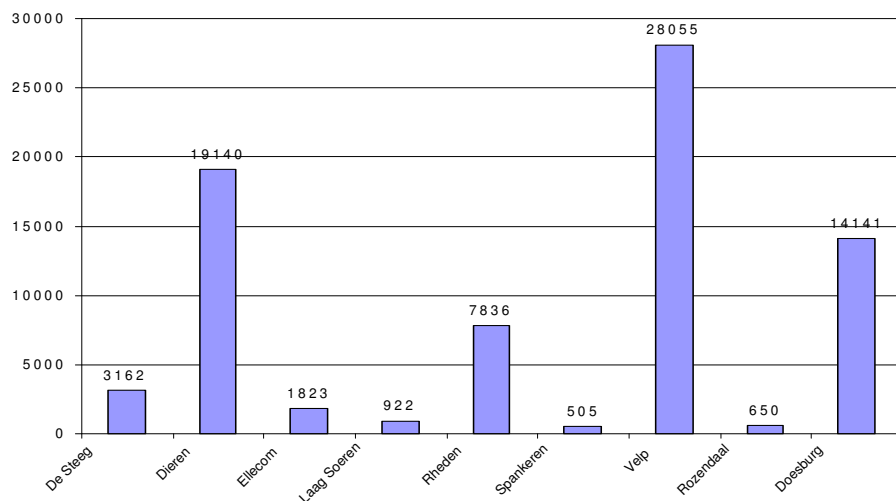
In 2009 zijn alle 70-plussers uit de kleine kernen van de gemeente Rheden aangeschreven over een mogelijk preventief huisbezoek. Diegene die belangstelling hadden zijn bezocht door speciaal opgeleide vrijwillige ouderenadviseurs. Eind 2009 is gestart met de huisbezoeken in Dieren.

In de gemeente Doesburg is het aantal huisbezoeken verdubbeld t.o.v. 2008, van 47 naar 98. In totaal zijn er 466 contactmomenten geweest ten behoeve van 205 hulpvragen. In 2009 zijn er vijf voorlichtingsbijeenkomsten geweest. Ten behoeve van de maaltijdvoorziening zijn er negen nieuwe vrijwilligers ingewerkt omdat anderen gestopt waren.

Voor de Algemene Hulpdienst Vervoer (AHV) in Doesburg zijn er 225 ritten uitgevoerd in 2009 door 14 vrijwillige chauffeurs. In oktober heeft de inspectie Verkeer en Waterstaat gemeld dat de AHV valt binnen de taxiwet waarvoor een vergunning nodig is. Carion heeft toen besloten om de ritten voorlopig stop te zetten. Na overleg met de inspectie kwam begin 2010 het bericht dat de hulpdienst vervoer toch weer was toegestaan.

Carion is in Doesburg met de ouderenbonden vertegenwoordigd in de GALM-werkgroep van Breedtesport. Carion heeft samen met Breedtesport het Meer Bewegen Voor Ouderen (MBVO) aanbod doorgelicht. Unitas is hierbij ondersteund in het zoeken naar een gekwalificeerde docent. De financiële ondersteuning door Breedtesport bij Bewegen voor oudere Molukkers is dit jaar beëindigd. Het invoeren van een eigen bijdrage voor de verplaatsing naar de Linie werd als een te grote drempel ervaren.

in de gemeenten Rheden, Rozendaal en Doesburg worden er maaltijden aan huis bezorgd door vrijwilligers. Onderstaande grafiek geeft aan hoeveel maaltijden er bezorgd zijn in 2009.

Dagbesteding ouderen

De Dagbesteding voor ouderen in Doesburg is in 2009 bezocht door 30 ouderen met een AWBZ-indicatie. Alle bezoekers zijn ouder dan 75 jaar en 50% ouder dan 85 jaar.

Door bezuinigingen op de AWBZ zijn de indicaties in 2009 aangescherpt; alleen een sociale indicatie is niet meer voldoende. Drie deelnemers hebben geen nieuwe indicatie gekregen en zij moesten stoppen met het bezoeken van de dagbesteding. Voor de bezoekers van de dagopvang heeft dit veel onrust opgeleverd over hun situatie. Veel aandacht van het personeel en de vrijwilligers is uitgegaan naar de veranderende situatie. In april 2009 is er een contactpersonenavond geweest waarin familie werd geïnformeerd over de nieuwe wetgeving. Stichting MEE is ingeschakeld om bezoekers die geen AWBZ indicatie meer ontvangen te helpen met het indienen van bezwaar of andere invullingen. Wethouder Bouman heeft begin januari 2010 een bezoek afgelegd aan de dagbesteding om van bezoekers zelf te horen wat de gevolgen zijn van de veranderende wetgeving.

Voor de dagbesteding is een cliëntenraad actief die ook in 2009 diverse onderwerpen besproken heeft.

Vrijwilligerswerk

Mede door de vernieuwde locatie in Dieren heeft het vrijwilligerssteunpunt Rheden/ Rozendaal een groei doorgemaakt. Ook het steunpunt in Doesburg is gegroeid mede door een bredere aanpak van het vrijwilligerswerk. De uitreiking van de jaarlijkse vrijwilligersprijs in Doesburg en Rheden/ Rozendaal is mede mogelijk gemaakt door de samenwerking met de steunpunten vrijwilligerswerk aldaar.

Er zijn ook belangrijke stappen gezet in de ontwikkeling van de maatschappelijke stages (MaS). Beide steunpunten participeerden in een pilot MaS van de Provincie Gelderland. Het Steunpunt in Lochem is in 2009 aangesloten op het digitale netwerk van vrijwilligersorganisaties.

“Zij is actief in het betrekken van participanten bij de maatschappelijke stages en de pilot, zowel bij scholen als bij stagebieders. Bovendien is zij actief betrokken bij de ontwikkeling van gemeentebestuur van de MS in de gemeente Rheden.”

Aldus gesproken op de slotconferentie maatschappelijke stage over coördinator vrijwilligerssteunpunt Carion

Maatschappelijk werk

In de gemeenten Rheden en Rozendaal biedt Carion maatschappelijk werk aan. Om ook in crisissituaties snel te kunnen handelen is deze dienst 24 uur per dag, 7 dagen per week telefonisch bereikbaar. In 2009 zijn er ruim 450 hulpverleningstrajecten geweest waarvan 15 trajecten in Rozendaal plaatsvonden. Meer dan een derde had te maken met inkomsten en schuldenproblematiek.

Sinds mei 2009 is Carion digitaal actief als deelnemer van de site www.internethulpverlening.nl. Vijf maatschappelijk werkers zijn getraind in het bieden van online hulpverlening. Vooral jongeren zou dit moeten aanspreken.

In 2009 is Carion betrokken bij de opzet van het CJG (Centrum Jeugd en Gezin) in de gemeenten Rheden en Rozendaal. Begin 2010 is het eerste CJG geopend in Dieren waar Carion samen met andere organisaties de gesprekken gaat bemensen.

In de gemeente Rheden heeft onderzoeksbureau de BMC groep een onderzoek gestart om te inventariseren welke zorgoverlegstructuren er in de gemeente bestaan. In 2010 wordt een verbetervoorstel verwacht.

In 2009 zijn plannen gemaakt binnen de gemeente Rheden voor de opzet van het project Pak (je) Kans. Het doel is het creëren van een integrale aanpak voor het bestrijden van overlast door jongeren. Het Netwerk 12+ zal de persoonsgerichte aanpak gaan uitvoeren.

Carion is op 1 april 2009 een samenwerkingsconvenant aangegaan met VIRA (Verwijsindex Regio Arnhem). De VIRA is een hulpmiddel om binnen de (preventieve) jeugdzorg de samenwerking tussen ketenpartners te faciliteren. Carion heeft zes maatschappelijk werkers getraind in het werken met de VIRA.

Op 1 april 2009 is het convenant Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) door Carion ondertekend. Ook de integrale en regionale aanpak rondom kindermishandeling RAAK wordt door Carion ondersteund. Carion voert schoolmaatschappelijk werk uit op de voortgezet onderwijs scholen van Het Rhedens in Rozendaal en Dieren, het Groenhorstcollege en het Tituscollege in Velp. Het aantal hulpverleningstrajecten binnen het schoolmaatschappelijk werk op het voortgezet onderwijs in de gemeenten Rheden en Rozendaal is opnieuw gegroeid.

Bedrijfsmaatschappelijk werk

Dit onderdeel van het maatschappelijk werk voorziet met name in een behoefte bij bedrijven in het werkgebied van Carion/Kinderij. In 2010 wordt onderzocht of dit aanbod verder kan worden uitgebreid.

Opbouwwerk

Het opbouwwerk werkt nauw samen met o.a. bewoners, woningcorporaties, politie, welzijnswerk, clubs, verenigingen, hulpverlenings- en zorginstellingen om het eigen initiatief van (kwetsbare) burgers te ondersteunen en bij te dragen aan hun zelfredzaamheid. Het vergroten van de leefbaarheid in de wijk en buurt staat hierbij centraal.

In Velp heeft het opbouwwerk ingezet op ondersteuning van het wijkplatform Velp-Zuid zoals het opzetten van een wijkkrant en opzetten van de redactie. Ook is er aandacht geweest voor het organiseren van de Dag van de Buurt, samen met vrijwilligers. In totaal waren er 33 vrijwilligers betrokken bij het opbouwwerk. Er waren 120 contactmomenten met leden van het wijkplatform en professionals.

In Dieren maakte Madierodam en de ondersteuning van het wijkplatform Dieren NoordOost deel uit van de werkzaamheden.

In Lochem zijn er voor de wijkaanpak drie kerngroepen die verschillende activiteiten ondersteunen en evalueren. Activiteiten zoals: wijkscouwen (waarbij men letterlijk de straat opgaat en ziet en hoort welke knelpunten er zijn), het stimuleren van de zelfwerkzaamheid van de bewoners door 'Werken aan je wijk', de vuurwerkactie met oud en nieuw en de wijkkrant "Ons kent ons".

Buurtbemiddeling en Buurt Onderhoudsbedrijf (BOB)

Buurtbemiddeling in de gemeenten Lochem, Doesburg, Rozendaal en Rheden is een project waarbij veel vrijwilligers betrokken zijn. Dit heeft in 2009 succesvol voor het derde jaar gedraaid.

Het BOB wil de leefbaarheid in wijken bevorderen door inzet van mensen uit een sociaal-maatschappelijk kwetsbare groep bij het uitvoeren van onderhoudsklussen. Het project wordt uitgevoerd met diverse partners. In 2009 is er aan totaal 15 cliënten voor sociale activering een plek geboden. Vijf cliënten zijn uitgestroomd naar een betaalde baan.

Ontwikkelingen

- Verjonging van de vrijwilligers is speerpunt.
- In Doesburg is behoefte aan een ontmoetingsplek voor ouderen. Samen met de ouderenbonden en het verenigingsleven wordt begin 2010 een inloop gestart voor ouderen en andere belangstellenden op De Linie.

- In overleg met Zorgcentrum St. Elisabeth wordt onderzocht of het mogelijk is om de Open Tafel uit te breiden naar andere dagen.
- In de gemeente Lochem wordt in het voorjaar van 2010 een behoeftepeiling gehouden onder kinderen naar participatie mogelijkheden en ontwikkelingsstimulering voor kinderen gericht op de omliggende dorpen van Lochem.
- Onderzocht wordt of het cursusaanbod in Lochem financieel haalbaar is.
- In Lochem is intensievere samenwerking met gemeente en het Plein een speerpunt waardoor de instroom en benutting van de capaciteit (12 cliënten) van het BOB toeneemt.
- Het onder de aandacht brengen en uitbreiden van het bedrijfsmaatschappelijk werk.
- De (door)ontwikkeling van de Centra voor Jeugd en Gezin in de diverse gemeenten, mede in relatie met jongerenwerk en Brede School initiatieven.
- Het Sociaal Raadsliedenwerk in de gemeenten Rheden en Rozendaal wordt verder ontwikkeld

3 Peuterspeelzalen

Algemeen

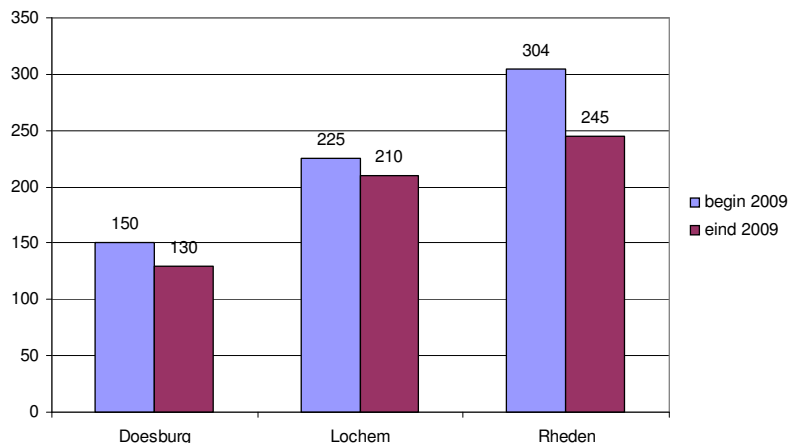
Carion Peuterspeelzalen heeft in 2009 in drie gemeenten peuterspeelzaalwerk aangeboden: Lochem, Rheden en Doesburg. Als doelstelling van het peuterspeelzaalwerk worden de doelstellingen zoals die geformuleerd zijn in het rapport 'Peuterspeelzaalwerk in Nederland: de huidige praktijk 2001' gehanteerd. Deze luiden als volgt:

- het stimuleren van de algemene ontwikkeling;
- het bieden van een laagdrempelige voorziening;
- vroegtijdig signaleren van achterstanden.

Krimp in het peuterspeelzaalwerk

In alle drie de gemeenten is in 2009 een afname in de vraag naar peuterspeelzaalwerk te zien. Reden van deze krimp is toe te schrijven aan een dalend geboortecijfer en een toename van de vraag naar kinderdagopvang. Dit heeft geresulteerd in een afname van de capaciteit van het totale Carion Peuterspeelzaalwerk in de loop van het jaar van 679 peuterplaatsen in januari 2009 naar 585 in december 2009 (daling van 14%).

Capaciteit peuterspeelzalen 2009 per gemeente

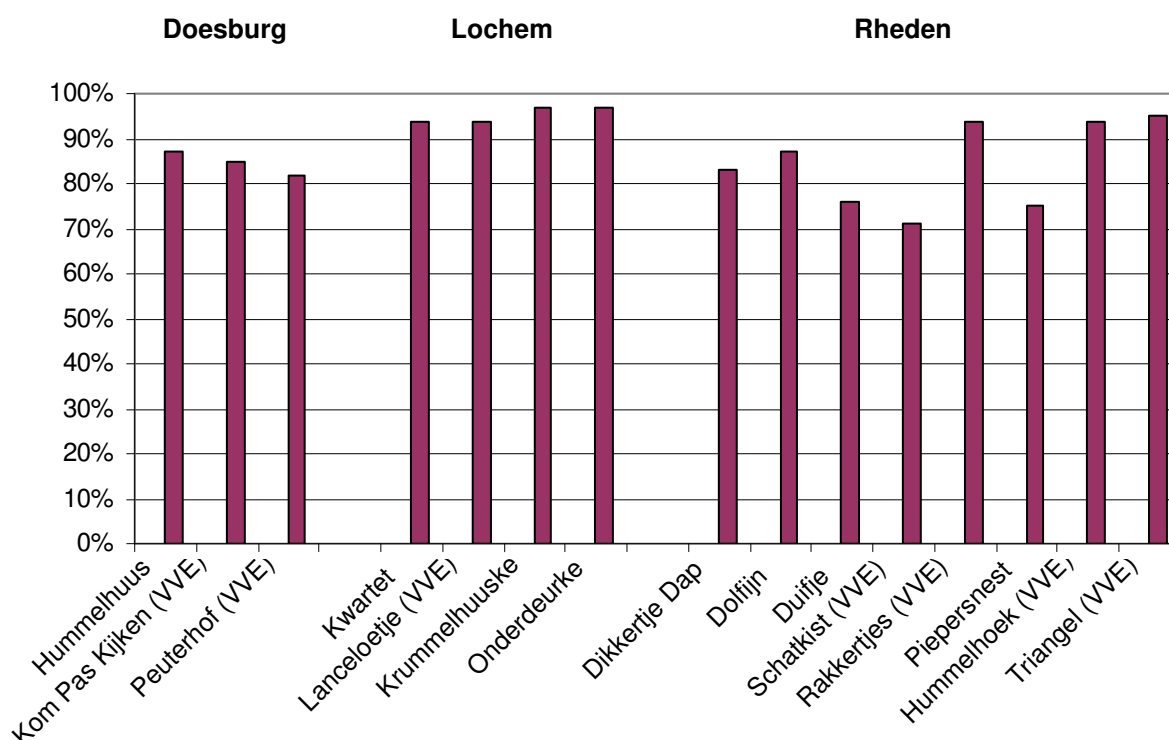
In de gemeente Doesbrug is in augustus een groep van het Hummelhuus gesloten (20 peuterplaatsen) en in Lochem één groep (15 peuterplaatsen) van de locatie Kwartet. De grootste krimp vond plaats in de gemeente Rheden (59 peuterplaatsen). Deze gemeente kampte al langer met onderbezetting, maar vanwege het grote aantal vestigingen met een beperkte omvang bleek ingrijpen in het verleden moeilijk te verwezenlijken. In 2009 is een hergroeperingsplan uitgevoerd. De antroposofische speelzaal de Korenbloem in Velp werd gesloten, Pippeloentje in Dieren verhuisde in de zomervakantie met een halve groep naar de locatie Hummelhoek en het Duifje in Velp zou verhuizen naar de locatie Dolfijn. Vanwege praktische overwegingen en weerstand van de ouders van het Duifje is deze verhuizing uitgesteld naar 1 januari 2010.

Voortbestaan van een voorschoolse voorziening in Dieren-Zuid bleek alleen mogelijk te zijn door samenwerking met kinderdagopvang. Omdat Piepersnest haar lokaal gezamenlijk gebruikte met Nicolai Kinderopvang werd het gesprek gestart met deze organisatie. Dit heeft er uiteindelijk toe geleid

dat Piepersnest per 1 januari 2010 werd overgedragen aan Nicolai Kinderopvang. Deze overdracht en de uitgestelde verhuizing van Het Duijfe zorgen ervoor dat per 1 januari 2010 het aantal peuterplaatsen is gedaald van 245 naar 222 plaatsen.

De formatie is aangepast aan het aantal groepen. Door het niet verlengen van tijdelijke contracten, vertrek via natuurlijk verloop en het aanbieden van ander werk waren de personele consequenties betrekkelijk gering. De bezetting van de peuterspeelzalen is hieronder weergegeven.

Bezettingspercentage (gemiddeld 2009) per gemeente

Voor-en Vroegschoolse Educatie

VVE is een educatieve methode voor alle kinderen vanaf ruim twee jaar. Zeven van de vijftien speelzalen werken met een VVE programma. Deze speelzalen bieden peuters extra ondersteuning om achterstanden voor de start in groep 1 van het basisonderwijs te verminderen of zelfs op te heffen. Carion werkt in de gemeenten Rheden en Doesburg met de Piramide – en in de gemeente Lochem met de Kaleidoscoop methode.

Op de VVE-locaties kunnen kinderen op indicatie gebruik maken van een derde dagdeel (in Lochem en Doesburg) en derde en vierde dagdeel (in Rheden). De indicatie gebeurt door de leidsters van de groep en eventueel door de pedagogisch consulent (in de gemeente Rheden). Deze groepen worden door de gemeente gefinancierd uit het Onderwijs Achterstanden Beleid. Sinds november 2009 is wettelijk bepaald (Wet OKE) dat ouders die een derde en zo mogelijk vierde dagdeel afnemen conform een gereduceerd tarief gebruik maken van de peuterspeelzaal. De gemeenten compenseren deze ouderbijdrage. Aan deze regeling is op korte termijn uitvoering gegeven. De gemeenten ontwikkelen aangepast beleid over de indicatiestelling van deze doelgroepkinderen.

De peuterspeelzalen van Carion zijn betrokken bij de harmonisatie tussen peuterspeelzaalwerk en kinderdagopvang in het kader van de nieuwe wet OKE. Meer hierover in hoofdstuk 4.2, pagina 23.

Doesburg

In Doesburg wordt gewerkt met de methode Piramide. Er zijn twee geschoolde leidsters per groep en een tutor. Alle kinderen op de twee VVE locaties worden getoetst (Cito peutervolgsysteem). Hierdoor wordt de sociale- en emotionele ontwikkeling én de taal-, ruimte- en orderingsvaardigheden in kaart gebracht. Er is een overdrachtsdocument bij het verlaten van de speelzalen die ouders mee kunnen nemen naar de basisscholen. Door het programma Boekenpret is er een samenwerking met de bibliotheek. Alle peuters en hun ouders hebben in 2009 de bibliotheek bezocht en wekelijks een boek geleend op locatie. Hierdoor is (voor)lezen gestimuleerd en zijn ouders betrokken bij de thema's van het Piramide programma van de speelzaal.

Rheden

In de gemeente Rheden wordt op vier locaties gewerkt met de methode Piramide waarbij alles draait om een thema. De activiteiten zijn gevarieerd en de verschillende hoeken van het lokaal zijn ingericht in de sfeer van het thema. Met de kinderen die extra ondersteuning nodig hebben wordt het programma vooraf doorgenomen. Het kind volgt dezelfde stappen bij het groepsprogramma: oriënteren, demonstreren, verbreden en verdiepen.

Lochem

In Lochem wordt op de locatie Zuiderenk gewerkt met de Kaleidoscoop methode. Kinderen volgen op indicatie het derde dagdeel. De gemeente Lochem heeft bepaald dat het consultatiebureau deze indicatiestelling opstelt waarbij steeds overleg is met de coördinator VVE. Vanaf oktober is op deze locatie het huiskamerproject van start gegaan. Dit is een samenwerkingsproject tussen de basisschool Toermalijn, de bibliotheek, het consultatiebureau en de peuterspeelzaal met als doel om taalontwikkeling bij kinderen met een (mogelijke) achterstand te stimuleren.

Pedagogisch beleid

In 2009 is het pedagogisch beleid voor alle Carion Peuterspeelzalen opgesteld. Voor kindercentrum Triangel is samen met kinderdagopvang en buitenschoolse opvang het pedagogisch werkplan gemaakt. Bedoeling is dat er in 2010 / 2011 op basis van het pedagogisch beleid op alle locaties een pedagogisch werkplan wordt geformuleerd.

Huisvestingsbeleid

Het beleid van de organisatie is erop gericht de voorzieningen kinderdagopvang en peuterspeelzalen zoveel mogelijk gezamenlijk te huisvesten. Het doel is daar geïntegreerde voorzieningen te creëren waarin professionele opvang plaatsvindt voor werkende en niet werkende ouders. Zo mogelijk wordt deze voorziening in (de nabijheid van) een school gehuisvest. Voor de hergroepering in de gemeente Rheden was dit het uitgangspunt.

In Lochem is om bovenstaande reden de peuterspeelzaal van het Groene Kruisstraatje meeverhuisd naar de Graanweg. Deze draagt vanaf deze verhuizing dezelfde naam als de kinderdagopvang en buitenschoolse opvang op deze locatie: Het Kwartet.

In Doesburg kan (nog) geen gezamenlijke huisvesting met de kinderdagopvang gerealiseerd worden.

Samenwerking externe partijen

In Doesburg is een nauwe samenwerking met o.a. het consultatiebureau. Door de zorgstructuur voor 0-4 jarigen is er een goede toeleiding van 2 jarigen naar de peuterspeelzalen. De Doesburgse peuterspeelzalen zijn vertegenwoordigd in een netwerk 12-.

Op alle Carion Peuterspeelzalen worden regelmatig in overleg met ouders externe deskundigen, zoals Zozijn, Viataal, Integrale Vroeghulp, Bureau Jeudzorg, kinderysiotherapie, logopedie geraadpleegd. In de gemeente Rheden verloopt dit veelal via de pedagogisch consulent die deelneemt aan de verschillende netwerken.

Ook hebben alle peuterspeelzalen overleg met basisscholen over de doorstroming peuters van peuterspeelzaal naar basisonderwijs.

Personeel en deskundigheid

In totaal zijn 38 leidsters werkzaam op de groepen bij Carion peuterspeelzalen. Tien leidsters en een groepshulp in Lochem, acht leidsters en twee tutoren in Doesburg en twintig leidsters in Rheden. Daarnaast werken er vijftien leidsters als oproepkracht.

In Lochem werken vrijwilligers als ondersteuning van de leidsters op de regulier groepen. De gemeente heeft zich in 2009 uitgesproken voor het werken met een tweede gediplomeerde leidster op de groep. De beslissing over het toekennen van de bijbehorende financiën is echter uitgesteld naar 2010.

Op de overige speelzalen werken enkele vrijwilligers in de groepen en zijn ouders actief bij het verrichten van hand- en spandiensten in de groepen.

Na een training van twee jaar ontvingen acht peuterleidsters het Piramide certificaat. De gemeente Rheden heeft bijgedragen aan de financiering van deze opleiding die gezamenlijk met pedagogisch medewerkers van de kinderdagopvang gevolgd werd.

In Lochem en Doesburg werden de BHV cursussen volgens het gebruikelijke herhalingschema gevolgd. In de gemeente Rheden hebben verschillende leidsters nog de basiscursus gevolgd. Er is gekozen in deze gemeente om de inhaalslag op gebied van scholing over twee jaar uit te spreiden.

Ouders

Ouderbetrokkenheid maakt een belangrijk onderdeel uit van het peuterspeelzaalwerk.

In Doesburg helpen ouders mee bij verschillende activiteiten, er zijn kleine oudercommissies. In Rheden helpen ouders incidenteel, maar er is geen oudercommissie. In Lochem zijn er ouderraden die in 2009 per locatie vijf keer bij elkaar kwamen in aanwezigheid van leidsters.

De Gezamenlijke Ouderraad (GOR) met de kinderdagopvang werd gesplitst in een Centrale Ouder Raad (COR) Peuterspeelzaalwerk en een Centrale Ouder Commissie (COC) kinderopvang. De COR Peuterspeelzaalwerk was alleen nog in de gemeente Lochem actief. Op de agenda stonden ondermeer begroting, jaarrekening, tweede leidster en eventuele gevolgen hiervan voor de ouderbijdrage.

Ouders zijn verder betrokken bij het peuterspeelzaalwerk door inhoudelijke ouderavonden, 10-minutengesprekken (Lochem), intake gesprekken, inloopochtenden (Doesburg) en nieuwsbrieven.

Trends en ontwikkelingen

- De afname in het aantal aanmeldingen voor de peuterspeelzalen heeft zich in 2009 voortgezet in het gehele werkgebied. Het afstemmen van vraag en aanbod is een voortdurend aandachtspunt voor het peuterspeelzaalwerk.
- In Rheden is op de locaties Triangel en Hummelhoek een start gemaakt met een gezamenlijk aanbod voor kinderen met de kinderdagopvang. Op beide locaties wordt gewerkt met het VVE-programma Piramide. Bevindingen van deze pilots zullen meegenomen moeten worden bij de ontwikkelingen richting harmonisatie op andere locaties.

- De wet OKE die per 1 augustus 2010 ingevoerd zal gaan worden geeft duidelijke kaders voor het peuterspeelzaalwerk. Dit heeft consequenties voor de uitvoering van het werk. De maximale groepsgrootte (16), de leidster-kindratio (1 leidster op 8 kinderen) en het aanbieden van een vierde dagdeel voor alle geïndiceerde kinderen is nog niet in alle gemeenten in het aanbod verdisconteerd.
- De gemeenten voeren de regie van de zorgstructuur 0-4 jarigen. In de gemeente Lochem start hiervoor een tweemaandelijks spreekuur voor leidsters kinderdagopvang en peuterspeelzalen met de jeugdgezondheidszorgverpleegkundige. Deze pilot zal geëvalueerd worden.
- Er zijn steeds meer leidsters die hun werk op de peuterspeelzaal combineren met de buitenschoolse opvang. Omdat de werktijden vrijwel op elkaar aansluiten biedt dit mogelijkheden voor combinatiefuncties.
- In het kader van certificering van de organisatie, de kwaliteitseisen van de gemeenten en de harmonisatie met de kinderopvang zullen protocollen geharmoniseerd en verder ontwikkeld worden.
- De plannen voor de nieuwbouw van o.a. peuterspeelzaal Laren (gemeente Lochem) zullen in 2011 gerealiseerd worden.
- In de gemeente Rheden worden voorbereidingen getroffen voor een nieuw kindercentrum in een woon-service-zone, waar de peuterspeelzaal Triangel ondergebracht wordt.
- Peuterspeelzaal Kom pas kijken zal in 2010 verhuizen naar de basisschool de Horizon locatie Stad.

4 Kinderopvang

4.1 Algemeen

Onder de naam Kinderij biedt Carion kinderopvang op diverse locaties in de regio voor kinderen van 0 tot 13 jaar. Hier bieden we een plek waar kinderen zich thuis voelen en zich optimaal kunnen ontwikkelen, onder de veilige hoede van deskundige professionals. 2009 heeft in het teken gestaan van de inhoudelijke ontwikkelingen, het harmoniseren van twee fusiepartners en het implementeren van procedures en werkwijzen.

Klanttevredenheidsonderzoek

Kinderij onderkent het belang van de mening van haar klanten. In het laatste kwartaal van 2009 is er een klanttevredenheidsonderzoek gehouden onder de klanten van de gastouderopvang, de buitenschoolse opvang en de kinderdagopvang. Het onderzoek is uitgevoerd door het onafhankelijke bureau XS2Quality. Alle ouders / verzorgers van de kinderen zijn uitgenodigd om een digitale vragenlijst in te vullen. Met de resultaten wordt meer inzicht verkregen in hoe de dienstverlening door de klanten wordt ervaren. In onderstaande tabel zijn de eerste resultaten vermeld.

Resultaten klanttevredenheidsonderzoek Kinderij

	Kinderdagopvang	Buitenschoolseopvang	gastouderopvang
Aantal uitgestuurde vragenlijsten	722	601	195
Respons (%)	46%	31%	31%
Cijfer voor totale opvang	7,5	6,9	6,9

In de eerste helft van 2010 zullen de uitkomsten worden verwerkt en gecommuniceerd naar de klanten van Kinderij. Daarnaast zullen aandachtspunten en verbeterpunten worden vastgesteld en besproken met de Centrale oudercommissie en oudercommissies van de locaties en het gastouderbureau.

Ouderparticipatie

Kinderij hecht waarde aan de participatie van ouders. Deze vindt plaats op diverse niveaus. Allereerst is er de samenwerking tussen de individuele ouder en de pedagogisch medewerker. Deze vindt veelal plaats tijdens het brengen en halen van de kinderen.

Daarnaast kennen we de ouderparticipatie op collectief niveau. Na de fusie diende deze geherstructureerd te worden. In 2008 is hiermee een start gemaakt met de Gemeenschappelijke en Centrale ouderraad van beide fusiepartners. De doelstelling hierbij was een splitsing tussen de sector peuterspeelzalen en de sectoren kinderdagopvang en buitenschoolse opvang. Ook moest op diverse niveaus in de kinderopvang de samenwerking en participatie van ouders geborgd blijven. In drie bijeenkomsten is hierover met de Centrale en Gemeenschappelijke ouderraad van gedachten gewisseld. Dit resulteerde in diverse Medezeggingschapsreglementen en een Mandateringsovereenkomst.

De participatie van ouders is eind 2009 als volgt georganiseerd:

- a. Oudercommissie: in de kinderdagopvang per locatie en in de buitenschoolse opvang per gebied. Deze vergaderen minimaal vier maal per jaar. Er worden locatiegebonden onderwerpen besproken tussen de oudercommissie en de gebiedsmanager.

- b. Middenkader Oudercommissie. Er zijn drie Middenkader Oudercommissies, twee voor de kinderdagopvang en één voor de buitenschoolse opvang. Deze vergaderen twee maal per jaar. Hierin zitten afgevaardigden van de oudercommissies. Centraal beleid dat is ontwikkeld vanuit Kinderij wordt besproken met de sectormanager. Dit ter voorbereiding op adviesaanvragen vanuit Kinderij aan de Centrale Oudercommissie.
- c. Centrale Oudercommissie. Dit is het orgaan waaraan formeel advies wordt gevraagd over beleidsvraagstukken en tarieven. Deze vergadert twee maal per jaar met de sectormanagers.

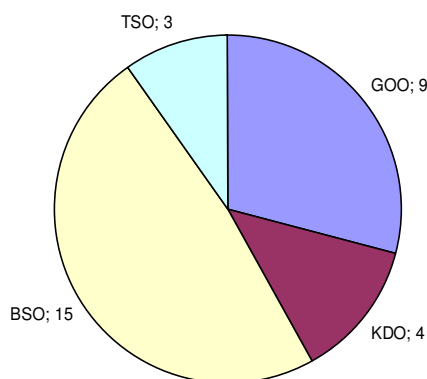
Door het op deze wijze te organiseren is participatie van de ouders en het meedenken over centraal beleid vanuit alle locaties mogelijk.

Het streven is dat vanuit elk werkgebied of iedere locatie ouders vertegenwoordigd zijn in een oudercommissie. Op diverse wijze zijn ouders opgeroepen om actief te worden in de oudercommissie, maar het is niet altijd even gemakkelijk ouders enthousiast te maken voor zitting in een oudercommissie.

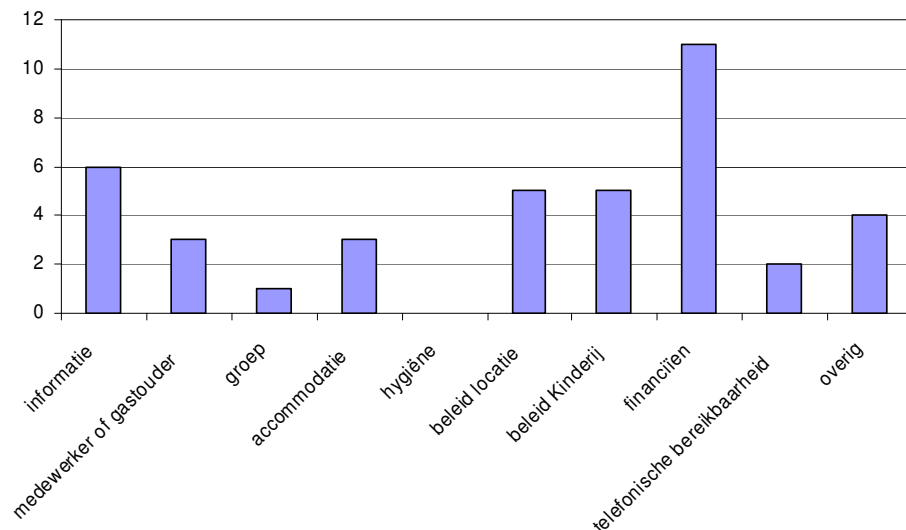
Klachten

In 2009 zijn er via de interne klachtenregistratie 31 klachten binnengekomen van klanten van Kinderij. Dit zijn 8 klachten meer dan in 2008. De toename is te verklaren door de 9 klachten afkomstig uit de gastouderopvang (geen klachten in 2008). In de gastouderopvang is er door veranderende wetgeving veel onrust en onduidelijkheid geweest wat deze toename van klachten veroorzaakt.

Aantal klachten in 2009 afkomstig uit kinderdagopvang (KDO), gastouderopvang (GOO), buitenschoolse opvang (BSO) en tussenschoolse opvang (TSO).

Alle klachten zijn in behandeling genomen. In alle gevallen is mondeling of schriftelijk contact met de betreffende ouder(s)/ verzorger(s) opgenomen en is in overleg gezocht naar oplossingen of zijn maatregelen getroffen. Vijf klachten konden niet naar tevredenheid worden opgelost waarvan 2 klanten van gastouderopvang hebben opgezegd. Van de 31 klachten hadden 5 klachten betrekking op twee of meer onderwerpen. De klachten gingen over de volgende onderwerpen:

Kinderij is aangesloten bij de Provinciale Klachtencommissie Welzijn, Maatschappelijke Dienstverlening en Kinderopvang voor Gelderland en Overijssel. Klanten die geen gehoor vinden met hun klacht bij Kinderij kunnen hier terecht. In 2009 zijn er geen klachten over Kinderij binnengekomen. Voor de oudercommissie is Kinderij aangesloten bij de Klachtenkamer van de bovengenoemde Klachtencommissie. Ook hier zijn in 2009 geen klachten over Kinderij binnengekomen.

4.2 Kinderdagopvang

Groei en ontwikkeling

De kinderdagopvang van Kinderij is in 2009 opnieuw gegroeid. Zowel het aantal kindplaatsen (ruim 5%, van 409 begin 2009 naar 431 eind 2009) als de bezetting van de locaties zijn toegenomen. Het aantal kinderdagverblijven is uitgebreid van twaalf naar dertien. In april 2009 is in Rheden kinderdagverblijf De Leeuwenkoning uitgebreid met één groep. Deze groep is gehuisvest in een tweede locatie van De Leeuwenkoning, namelijk in Sportcentrum De Cirkel. Daarmee is de uitbreiding van dertien kindplaatsen in Rheden gerealiseerd en de wachtlijst in Rheden afgenomen.

Tevens zijn op een tweetal locaties het aantal kindplaatsen gestegen op een aantal dagdelen. Door het ontstaan van wachtlijsten op 'populaire' dagdelen zijn de mogelijkheden voor plusgroepen onderzocht bij kinderdagverblijf De Zon en Mickey. Zowel bij de Zon als Mickey is een gezamenlijke ruimte naast de groepsruimten ingericht waar kinderen vanaf twee jaar leeftijdsgerichte activiteiten aangeboden krijgen. Door het starten van de plusgroepen is het aantal kindplaatsen uitgebreid en is het aanbod voor een specifieke leeftijdsgroep kwalitatief verbeterd.

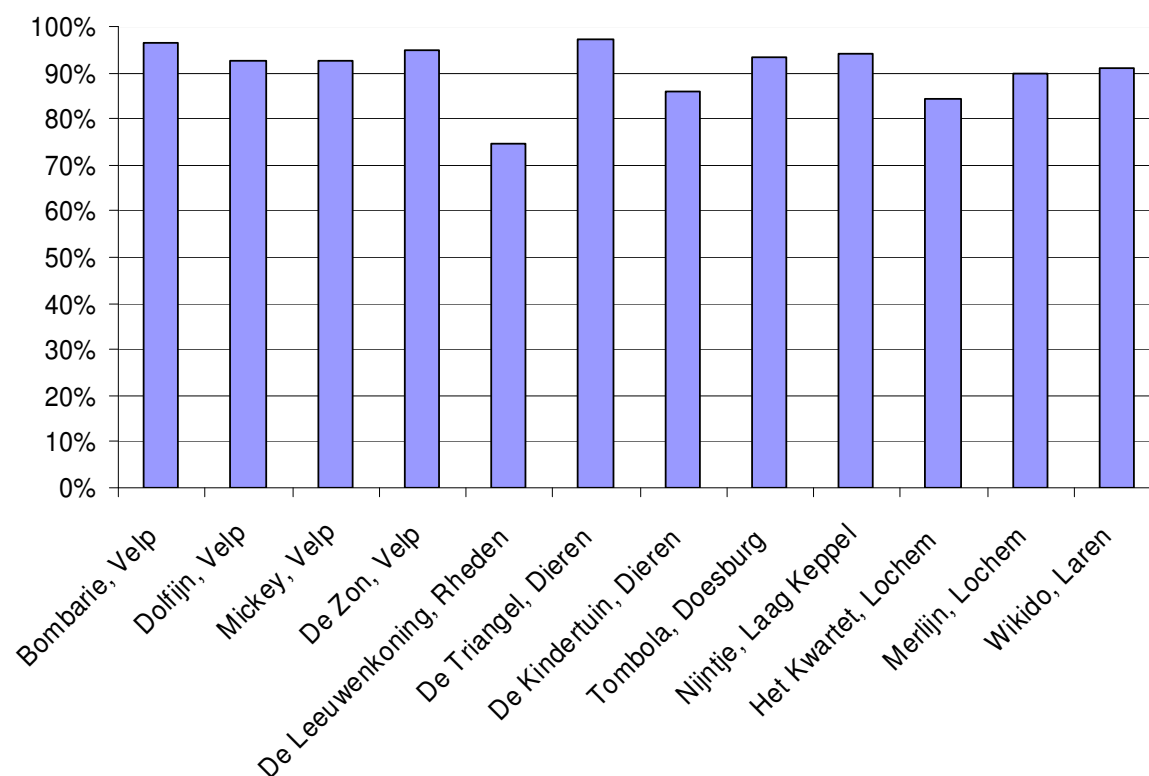
De bezetting van de kinderdagopvang voor 2009 komt uit rond de 90%. Dit is een lichte stijging ten opzichte van 2008. Kinderij kent nog steeds wachtlijsten waardoor het helaas niet altijd mogelijk is op tijd aan de vraag van de klanten te voldoen. In het werkgebied zijn het aantal concurrenten in 2009 toegenomen. In Dieren en Laren zijn nieuwe aanbieders van kinderdagopvang gestart. Dit is waarschijnlijk de reden van het afnemen van de wachtlijsten voor deze regio's. Hieronder zijn de bezettingspercentages per locatie weergegeven. Het bezettingspercentage van de Leeuwenkoning is opvallend laag. Dit heeft te maken met de start van een derde groep per 1 mei 2009. In september zijn de locaties Merlijn (Groene Kruisstraatje) en Koedijk verhuisd naar Kindercentrum Het Kwartet. De bezettingspercentages waren tot augustus 2009 respectievelijk 86% en 89%.

Nieuwbouw Lochem

Medio 2009 is het Kindercentrum Het Kwartet aan de Graanweg in Lochem geopend. Dit kindercentrum bestaat uit een kinderdagverblijf met zes stamgroepen, een buitenschoolse opvang en peuterspeelzaal van Carion/Kinderij. Ook is Barteméus, gespecialiseerd in onderwijs voor slechtzienden en blinden, gehuisvest.

De kinderdagverblijfgroepen zijn gesitueerd op de eerste verdieping. Vanuit de groepen is direct toegang tot een grote buitenruimte. De verhuizing van de groepen vanuit de bestaande bouw naar de nieuwbouw is niet geheel vlekkeloos verlopen doordat de nieuwbouw niet volledig afgerond is. Hierover heeft veelvuldig overleg plaatsgevonden tussen oudercommissie en Kinderij en zijn ouders zowel mondeling als schriftelijk op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen. Inmiddels hebben de kinderen en medewerkers hun draai gevonden en zijn bezig met de verdere inhoudelijke ontwikkeling van het kindercentrum.

bezettingspercentage (gemiddeld 2009) per kinderdagverblijf

Kwaliteitsbeleid

Naast de harmonisatie van de kwaliteitsdocumenten is in 2009 voor de kinderdagverblijven ook een nieuw pedagogisch beleid opgesteld, voortgekomen uit de bestaande beleidsplannen van de fusieorganisaties. Het pedagogisch beleid is eind 2009 besproken met de Middenkader Oudercommissies van de kinderdagopvang en ter advisering voorgelegd aan de Centrale oudercommissie.

Harmonisatie productaanbod

In mei 2009 is Kinderij gestart met de voorbereiding van de product- en prijsharmonisatie met als doel per 1 januari 2010 één aanbod voor heel

Kinderij te realiseren. In najaar 2009 heeft de Centrale oudercommissie positief advies gegeven met betrekking tot de product- en prijsharmonisatie.

Belangrijke aspecten van het productaanbod per 1 januari 2010 zijn geweest:

- Openstelling van 7.30 uur tot 18.00 uur voor alle kinderdagverblijven;
- 52 Weken per jaar open en geen sluiting tussen kerst en oud & nieuw;
- Uurprijs inclusief luiers en voeding;
- Ruilen dagdelen ook mogelijk bij vakantie, wel geldt een beperkte termijn voor het ruilen;
- Zowel 52 weken als 46 weken per jaar afname mogelijkheid (46 weken bij een beperkt aantal locaties).

“Ik wil de leidsters een enorme pluim geven voor de lieve, vrolijke en gezellige opvang voor mijn zoon. Hij gaat elke week met veel plezier naar de dagopvang toe. Jammer dat hij naar de basisschool gaat, want hij gaat de meiden zeker missen!”

Ouder over kinderdagopvang

Harmonisatie peuterspeelzaal en kinderdagopvang

De harmonisatie tussen peuterspeelzaal en kinderdagopvang heeft zich binnen Carion en Kinderij in 2009 verder ontwikkeld. Naast de in 2008 opgestarte trajecten heeft op meerdere locaties overleg plaatsgevonden tussen beide werksoorten over mogelijkheden voor samenwerking. Zo draait bij de Kindertuin in Dieren op een aantal dagdelen per week een gezamenlijke groep met kinderen uit de kinderdagopvang en peuterspeelzaal Hummelhoek. Medewerkers uit beide sectoren zijn op deze groep werkzaam. Zeker op de locaties waar beide werksoorten aanwezig zijn wordt actief de samenwerking opgezocht en waar mogelijk uitgewerkt. Dit is ook het geval op de peuterspeelzaal en kinderdagopvang de Triangel in Dieren. Doordat er met meer leidsters op de groep gewerkt wordt ontstaat de mogelijkheid om meer vorm te geven aan tutoring ten behoeve van geïndiceerde kinderen. In oktober 2009 hebben een groep medewerkers van zowel kinderdagopvang als peuterspeelzalen uit de Gemeente Rheden de basisopleiding Piramide (VVE methodiek) afgerond.

In oktober 2009 is door het managementteam van Carion/Kinderij vastgesteld dat medio 2010 de organisatiestructuur van Carion aangepast zal worden zodat verdere harmonisatie tussen beide werksoorten gerealiseerd kan worden.

Deskundigheidsbevordering

De deskundigheidsbevordering voor medewerkers is in 2009 meer locatiegericht neergezet. Zo is bij kinderdagverblijf Mickey een themabijeenkomst georganiseerd over omgang met ouders. Ook zijn er in verschillende teams van de kinderdagverblijven onderwerpen als feedback geven, visie ten aanzien van kinderen en rol en taakverdeling op de groep aan de orde gekomen.

De medewerkers van de kinderdagverblijven in Lochem en Laren hebben via Spectrum een training Pedagogische vernieuwing gevolgd. Dit gold als voorbereiding op het ontwikkelen van het pedagogisch werkplan per locatie.

In 2009 zijn verschillende trainingsavonden geweest ten behoeve van de opleiding Startblokken. De groep medewerkers die deze opleiding volgen zullen in april 2010 de opleiding afronden met het behalen van hun certificaat. Op verschillende locaties zijn kenmerken van Startblokken terug te vinden. Door het werken met hoeken (leeshoek, huishoek, etc.) oogt de groepsruimte rustiger en er wordt zeer regelmatig een thematafel ingericht.

Doordat er meer aandacht is voor het aanbod voor kinderen gericht op activiteiten en inrichting is er meer verdieping op ontwikkelingsgericht werken met kinderen. Er is een zorgprotocol ontwikkeld waardoor medewerkers beter in staat zijn de zorgvraag te omschrijven.

Trends en ontwikkelingen

- Kinderij streeft ernaar dat de kinderdagopvang zich de komende tijd verder kwalitatief zal ontwikkelen. Kinderij wil zich onderscheiden in de markt met een stabiel maar ook spraakmakend product.
- Naast het bieden van goede kinderopvang wil Kinderij ook innoveren. In 2010 zal op alle kinderdagverblijven wekelijks 'bewegen op muziek' worden gegeven. Hiervoor zullen twee pedagogisch medewerkers opgeleid worden om dit te kunnen geven. In 2010 zal onderzoek gedaan worden naar de verruiming van openingstijden en de mogelijkheid om warme maaltijden aan te bieden.
- Inhoudelijke kennis gericht op de ontwikkelingsstimulering van kinderen en ontwikkelingsgericht werken met kinderen zal veel aandacht krijgen, mede gezien de voorgenomen beleidsuitgangspunten van de overheid (Wet OKE en VVE in de kinderopvang). Harmonisatie van kinderdagopvang en peuterspeelzalen blijft een speerpunt.

- De wijze waarop de GGD namens de gemeenten Kinderij inspecteert zal in 2010 veranderen. Onverwachte inspecties zullen ingevoerd worden en met de GGD wordt een inspectiearrangement opgesteld. Hierbij worden overkoepelende onderwerpen centraal geïnspecteerd en niet door de verschillende inspecteurs per locaties. Dit werkt voor beide partijen efficiënter.
- Ten aanzien van nieuwbouw ontwikkelingen richt Kinderij zich in 2010 op de plannen in Laren en Rozendaal. Daarnaast is Kinderij betrokken bij de trajecten op de langere termijn in Dieren en Rheden.
- Gezien de landelijke ontwikkelingen gericht op de bezuinigingen van overheidswege breekt ook voor de kinderdagopvang een onzekere tijd aan. Discussie over wijze van financiering van de kinderdagopvang door de overheid kan zeker consequenties hebben voor de groei. Of dit op de korte termijn al consequenties heeft is nog onduidelijk.

4.3 Buitenschoolse opvang (BSO)

De BSO is er voor kinderen tussen 4 en 13 jaar. Ouders kunnen kiezen uit:

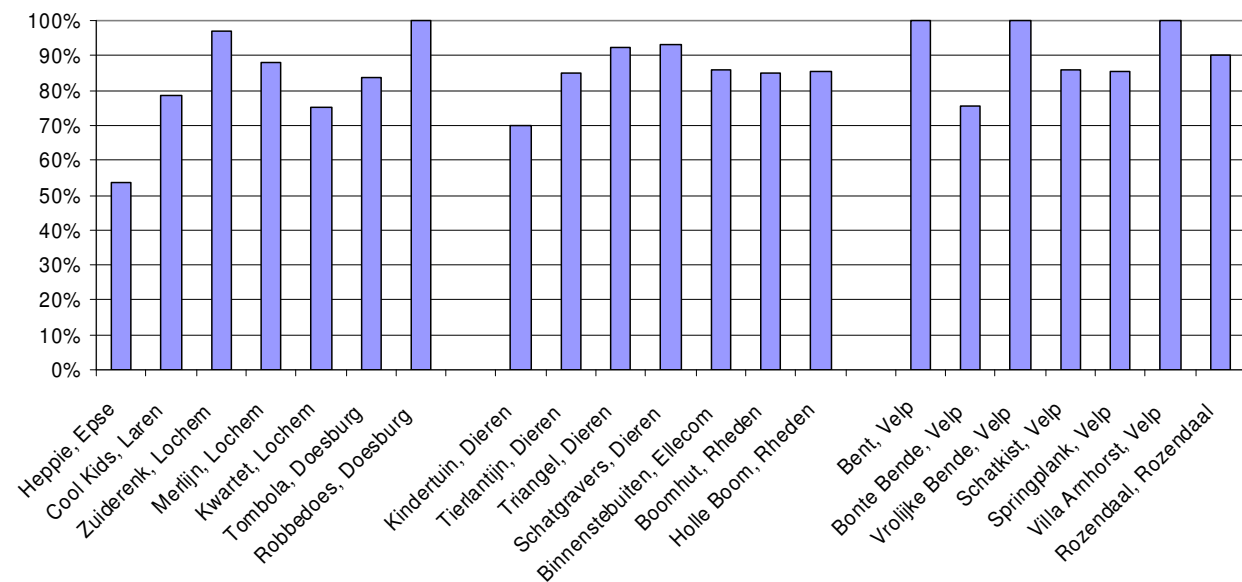
- Voorschoolse opvang (VSO), waarbij wij kinderen 's ochtends voor de schoolstart opvangen;
- Naschoolse opvang (NSO), voor opvang na schooltijd;
- Vakantieopvang (VO), voor opvang tijdens schoolvakanties;
- BSO incidenteel, voor opvang op studiedagen en vrije dagen buiten de schoolvakanties.

Daarbij kunnen ouders kiezen voor opvang inclusief – of exclusief vakantie en inclusief – of exclusief vervoer. De BSO incidenteel is in 2009 als nieuw product geïntroduceerd waarbij kinderen terecht kunnen op de BSO voor enkele dagen per jaar, zonder daarvoor een contract aan te gaan voor structurele opvang.

Groei en bezetting

De vraag naar BSO blijft groeien. Dit leidt voor sommige locaties tot lange wachtlijsten. In samenwerking met basisscholen wordt gezocht naar geschikte uitbreidingsmogelijkheden op de korte en lange termijn. De buitenschoolse opvang is ook in 2009 weer uitgebreid. Het aantal kindplaatsen groeide van 530 naar 610. Een toename van 15%. Eind 2009 waren er 21 locaties. De bezetting tijdens de schoolweken is eind 2009 gemiddeld 85,8%. BSO Heppie in Epse is zeer laag doordat er in december 2009 nog onrendabele dagdelen waren.

Bezettingspercentages (december 2009) per locatie

Naschoolse opvang

De BSO De Springplank in Velp en de BSO De Boomhut in Rheden zijn uitgebreid na overleg met de basisscholen. Met de scholen in Velp en Doesburg is overleg gaande over capaciteitsuitbreiding. Bovendien participeert Kinderij in een vijftal samenwerkingverbanden voor nieuwbouwprojecten waardoor de BSO op termijn kan uitbreiden.

Voorjaar 2008 is er in samenwerking met het kinderwerk van Carion op woensdag naschoolse opvang gestart in Het Klokhuis.

“Mijn dochter vindt het zo leuk dat vaak niet mee naar huis will.”

In het voorjaar van 2009 is deelname aan het kinderwerk en de behoefte aan BSO

Ouder over buitenschoolse opvang

dusdanig gegroeid dat dit niet meer te combineren was en is de opvang op woensdag verplaatst naar BSO De Boomhut.

BSO Villa Kakelbont is na de zomer met één groep verhuisd naar het nieuwe Kindercentrum Het Kwartet in Lochem. De tweede groep is verhuisd naar Kindercentrum Merlijn. Hier is BSO Merlijn tevens uitgebreid met nog een groep.

In 2008 is op verzoek van basisschool 't Schaddeveld te Dieren een BSO gestart. BSO De Schatgravers is gehuisvest in de school. Nadat medio 2009 duidelijk werd dat het kindaanbod structureel afnam is deze locatie eind december 2009 gesloten en samengevoegd met BSO De Kindertuin.

Voorschoolse opvang

Het aanbod van VSO blijft beperkt tot de huidige vier locaties: Coolkids, Zuiderenk, Binnenstebuiten en De Boomhut. De bezetting van de VSO locaties blijft structureel een aandachtspunt. Dit heeft er toe geleid dat niet-rendabele dagen van de VSO zijn gesloten. In Dieren is bij een tweetal scholen een behoefteonderzoek onder ouders gehouden. De behoefte blijft marginaal en er zal vooralsnog geen VSO in Dieren starten.

Vakantieopvang

Het aantal locaties dat voor de vakantieopvang is geopend is afhankelijk van de vraag. Kinderen van verschillende BSO-locaties worden samengevoegd. De vraag naar vakantieopvang is in 2009 stabiel gebleven. In elf locaties is vakantieopvang aangeboden. De bezetting in de vakantieweken is 81,3%.

Personeel

Met de komst van een derde gebiedsmanager begin 2009 is de sector opgesplitst in drie werkgebieden. Hierdoor is er meer tijd gekomen voor begeleiding van de teams. Het verloop van personeel in de BSO is hoog. Intern is in samenwerking met de kinderdagopvang naar toe gewerkt structurele combifuncties te creëren waardoor er grotere contracten tot stand zijn gekomen. Het opheffen van de contracten van BSO-medewerkers met taakuren en te werken uren in vakanties is een ander middel geweest om personeel te behouden. Deze contractvorm voldoet nog niet geheel en in 2010 zal nader bekeken worden hoe hiermee verder wordt gegaan.

Ook dit jaar is het uitzendbureau met grote regelmaat ingeschakeld om de personele bezetting in de BSO rond te krijgen.

Combinatiestages

Kinderij participeerde in het schooljaar 2008-2009 en 2009-2010 in de pilot Combinatiestages op Brede school Het Kasteel. Dit in samenwerking met ROC Rijn IJssel, ROC A12 en Scholengroep

Veluwezoom. Drie studenten hebben een combinatiestage gevolgd met als vaste plek de peuterspeelzaal, gecombineerd met BSO en Second House (jongeren inloophuis). Daarnaast hebben de stagiaires zich verdiept in de andere werksoorten binnen Het Kasteel.

Activiteitenmethode

De in 2008 ontwikkelde activiteitenmethode is allereerst voor een jaar als project van start gegaan. Na de zomervakantie is dit omgezet in een vaste werkwijze binnen de BSO. De methode kent een intern- en extern aanbod. Het interne aanbod wordt verzorgd door de pedagogisch medewerkers op locatie door het aanbieden van dagelijkse activiteiten. Voor het externe aanbod wordt o.a. samengewerkt met een muziekschool, dans- en creativiteitscentra, sportaanbieders en theater. Driemaal per jaar wordt op alle locaties een aanbod gedaan waarop kinderen kunnen intekenen.

Kwaliteitsbeleid en deskundigheidsbevordering

In 2008 is gestart met het ontwikkelen van het Handboek BSO. Deze is voor de zomervakantie gereed gekomen en verspreid naar alle locaties. Hierin staat informatie over de organisatie, protocollen en werkwijze van de BSO. Door het Handboek BSO is meer uniformiteit in de werkwijze.

In het kader van deskundigheidsbevordering van de pedagogisch medewerkers is er in 2009 aandacht besteed aan: het opstellen van ontruimingsplannen en –oefeningen per locatie, (herhalings)cursussen voor BHV en kinder-EHBO en de cursus Sportief Bewegen.

TSO

TSO valt niet, zoals de BSO-producten, onder de Wet Kinderopvang. Ouders ontvangen geen tegemoetkoming in de kosten van de overheid. In 2009 is TSO aanwezig op tien basisscholen waar met name gewerkt wordt met vrijwilligers. In 2009 is er op verzoek van vier scholen overgegaan op beroepskrachten in combinatie met vrijwilligers. Dit om de kwaliteit van de opvang te vergroten. Het werven van vrijwilligers voor de TSO blijft een aandachtspunt. Ook voor de TSO is een handboek ontwikkeld en geïmplementeerd.

Trends en ontwikkelingen

2010 zal voor de BSO in het teken staan van:

- De inrichting binnen en buiten en het speelgoedaanbod op locaties;
- Inhoudelijke samenwerking met het onderwijs;
- Verder ontwikkelen van de ouderparticipatie;
- Verbeterpunten doorvoeren naar aanleiding van het klanttevredenheidsonderzoek;
- Uitbreidingen op maat in samenwerking met het onderwijs;
- Het uitvoeren van een tevredenheidsonderzoek onder kinderen dat in 2009 door een werkgroep is voorbereid;
- Ontwikkeling van themakisten die roulerend op locaties gebruikt gaan worden;
- Evaluatie van de activiteitenmethode;
- Het benutten van interne kwaliteiten en stagiaires opgepakt worden.

In de TSO wil Kinderrij meer kwaliteit aanbieden. Dit wordt gerealiseerd door:

- Verbetering van de accommodatie;
- Deskundigheid van de overblijfkrachten verbeteren;
- Samen eten gezelliger en huiselijker maken;
- Bepalen of we een beperking aan het aantal aanmeldingen gaan stellen (dit i.v.m. beschikbare ruimte).

4.4 Gastouderopvang

Politieke ontwikkelingen

De wetwijziging per 1 januari 2010 heeft voor 2009 veel consequenties gehad voor de bemiddeling tussen ouders en gastouders. De aankondiging van de voorgenomen plannen van de overheid heeft in maart 2009 tot veel onrust geleid. Niet helder was wat precies de maatregelen en de uitwerkingen waren. Kinderij heeft ervoor gekozen zowel ouders als gastouders zo veel mogelijk te informeren over de stand van zaken door middel van nieuwsbrieven en bijeenkomsten.

Uiteindelijk is in september 2009 de wet vastgesteld, tegelijkertijd met het verlaagde toeslag tarief.

“Onze gastouder is echt een heel lief persoon. Mijn zoon gaat er graag heen, slaapt en eet er goed. Ze is betrokken bij de kinderen die ze opvangt, en geeft ze ook normen en waarden mee.”

Ouder over gastouderopvang

Koppelingen

Gedurende 2009 waren er gemiddeld 310 koppelingen. Door het verlagen van de maximale vergoede uurprijs voor de ouder (van € 6,10 naar € 5,00) en door de verhoogde opleidingseisen voor gastouders is het aantal koppelingen eind 2009 fors gedaald. In december 2009 waren er 311 gekoppelde kinderen, in januari 2010 nog maar 234. Een afname van 25% in één maand tijd.

Een deel van de klanten heeft de overstap gemaakt naar de kinderdagopvang of buitenschoolse opvang van Kinderij. Een ander deel heeft een andere oplossing gevonden. Eind 2009 staan er 82 gastouders ingeschreven bij Carion. Van hen worden er 38 opgeleid om te voldoen aan de nieuwe opleidingseisen.

Kwaliteitsbeleid en Communicatie

Naast de harmonisatie van werkprocessen en aanpassingen aan veranderende wetgeving is ook het pedagogisch beleidsplan voor de Gastouderopvang ontwikkeld. Bovendien hebben alle gastouders een informatiemap ontvangen. Vanwege de veranderende wet- en regelgeving heeft Kinderij klanten en gastouders regelmatig geïnformeerd over de ontwikkelingen. Er zijn nieuwsbrieven gespreid via post en e-mail en vragen beantwoord door de bemiddelingsmedewerkers. De ouderavond had als thema 'EHBO' en is zeer positief ervaren door de ouders.

Trends en ontwikkelingen

In 2010 verwacht Kinderij een stabilisering van de gastouderopvang. In de eerste helft van 2010 zullen de bemiddelingsmedewerkers veel tijd moeten investeren in de begeleiding en ondersteuning van de gastouders. Belangrijk is dat zij, wanneer nodig, gaan voldoen aan de opleidingseis.

De verschillende onderdelen van de nieuwe wet zullen verder geïmplementeerd moeten worden in de werkprocessen.

In de eerste helft van 2010 zal de GGD namens de gemeenten de gastouderopvang gaan toetsen op basis van de nieuwe beleidsregels. Wanneer Kinderij voldoet zal het gastouderbureau ingeschreven kunnen worden in het landelijk register. De gastouders zullen ook getoetst worden zodat ouders bij een positieve uitslag definitief aanspraak kunnen maken op de toeslag van de overheid.

Van belang is dat er ook geïnvesteerd wordt in de groei van het aantal gastouders en vraag van klanten. Kinderij vindt het belangrijk dat Gastouderopvang een onderdeel van de markt blijft en zal daarom ook blijven streven naar groei van dit onderdeel.